

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljam:	v upravnishvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vsek dan svojo izjavo in dostojno in pravično.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parie in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. d. to je administrativne stvari.

Posredovana številka velja 10 vizirjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odloži. „Narodna tiskarna“ telefon št. 86.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

na Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj pošilja za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu (spodaj, dvoriti levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Svetovna vojna.

Podrobnosti o velikanski bitki naše in ruske armade. — Zmaga pri Komarovu. — 11.600 Rusov vjetih. — Bitka južno in vzhodno od Lvova še ni končana. — Črnogorci pri Bileči odbiti. — Francosko brodovje obstreljevalo brezuspešno Boko Kotorško. — Nemci bombardirajo Mecheim. — Belgijski kralj ranjen. — Nemške konjeniške predstraže dosegle Compiègne in Soissons.

Zmagovita bitka pri Komarovu.

Dunaj, 3. sept. (Kor. urad.) Bitke, ki so se razvile na ruskih bojiščih iz naše ofenzive, še niso donesle odločitve v vojni. Na zapadnem krilu na sovražnikovo ozemlje prodirajoč, na vzhodu Galicije branč korak za korakom domača tla proti močnejšemu sovražniku, so naše čete povsod upravičile stari sloves svoje hrabrosti in zro za zmaganjem na resne boje, ki so se na pragu. Opis krvavih bitk preteklega tedna naj ostane prihranjen zgodovini. Sedaj se da potek dogodkov orisati samo v velikih potezih. Vzhodno od Danklove armade, zmagovite po tridnevni bitki pri Krasniku, je pričela dne 25. avgusta tudi med Huczwu in Wierzom dirigirana Auffenbergova armada z napadom na sovražne čete, ki so v okolici Cholma prodrele proti jugu. Iz tega se je razvila bitka pri Komarovu. Dne 28. avgusta smo začutili, da je posegla vmes preko Belca in Uhnova dirigirana armada nadvojvode Josipa Ferdinanda. Ker so nam na cesti Zamošč-Krasnostaw stale nasproti razmeroma samo slabe sile, so se dne 29. avgusta lahko znatni armadni deli okrenili iz okolice pri Zamošču proti vzhodu ter prodrli do Czesnikov. Temu nasproti je sovražnik, ki se je povsod boril z največjo hrabrostjo in trdovratnostjo, osredotočil najljutejše svoje napade na prostor pri Komarovu, pač z očitnim namenom, na tem mestu prebiti bojno črto.

Zvečer je stala armada na črti Przewodu - Grodek - Czesniki - Vieslacz, pri čemer sta Grodek in Czesniki tvorila nekako prelomno točko cele fronte. Na ruski strani so posegle v boj nove čete, ki so prispele iz smeri Krylowa in Grubieszowa. Drugi dan je Auffenbergova armada nadaljevala započete svoje obkoljevalne operacije, sovražnik pa je ponovil svoj poskus fronto prebiti. Pri tem je svojo lastno fronto nazaj zapognil do Laponie-Tarnawatke. Med tem se je mogla armada nadvojvode Josipa Ferdinanda dokopati v splošnem tik do vozne poti Telatyn-Rachanie. — Dne 31. avgusta je akcija, da se sovražnika obkroži, med najljutejšimi boji znatno napredovala, to tem bolj ker smo se tudi s severa okrenili proti Komarovu. Rusi, pri Komarovu že skrajno ogroženi, so se jeli umikati v smeri proti Krylowu in Grubieszowu; grozečemu obkoljevanju so se pa ubranili z ofenzivnimi sunki na vse strani, zlasti pa proti armadi nadvojvode Josipa Ferdinanda. Končno v popoldanskih urah 1.

septembra je postalo gotovo, da je končno zmagala Auffenbergova armada, v kateri so se z izredno vztrajnostjo in bravuro borile tudi dunajske čete in skupina, ki jo je vodil general pehote Borvič.

Osvojili smo Komarov in vse višine južno do Tyszowca. Nadvojvoda je prodrl proti Staremu Sielu. Mnogi vjetniki, številni vojni materijali, 200 topov in številne strojne puške so padle v naše roke.

Med temi borbami Auffenbergove armade je Danklova armada dne 27. avgusta bila drugo biko pri Niedzwici duži in je pritegnila dele naših doslej na zapadnem bregu Visle prodirajočih vojev preko reke Nase. Ves ta armadni oddelek je drugi dan obkoljevalno prodrl do Lublina. Istodavno s temi pravkar opisanimi dogodki so se vršili težki boji tudi v vzhodni Galiciji. Dne 27. avgusta so zažele naše čete, določene, da odbijejo tamkajšnji sovražni vpad, izvršen od mnogo jačih vojev, v črti Dunajow-Busk na sovražnika. Vkljub uspehu naših kolon, ki so prodirajoč od Dunajowa osvojili višine vzhodno od Pomorzanov, niso mogli naši armadni voji, prodirajoči ob obeh straneh Loczowske petice, prodreti proti sovražniku, ki je bil zlasti, kar se tiče artiljerije mnogo močnejši.

Dne 28. avgusta so Rusi nadaljevali z napadom tudi na armadne voje, boreče se vzhodno od Lvova. Popoldne se nismo mogli več izogniti, da bi se ne umaknili za Gnieło lipo in v ožji prostor vzhodno in severno od Lvova, to tem manj, ker je bilo ogroženo tudi naše južno krilo iz smeri Rzeszany. Umikovalna akcija se je izvršila v polnem redu, ne da bi poseben pritiskal za nami sovražnik, ki je očitno takisto mnogo trpel. Dne 29. avgusta so Rusi na celi fronti znova napadli in so pomaknili svoje čete severovzhodno od Lvova proti jugu. Drugi dan so pomnožili te napade z največjo ljutostjo; sovražnik je zlasti od Przemyslanov in od Firlejeva sem lahko pošiljal vedno nove čete v boj, pred katerimi so se morali naši voji po brezuspešnih poskusih, da bi razbremenili vsled ofenzivnih sunkov znova v okolici Rohatyna zbrane armadne dele, umakniti proti Lvovu in Nikolajovu. V vseh teh bojih so pretrpele naše vrle čete, v prvi vrsti vsled številnejše, tudi iz modernih težkih topov streljajoče sovražne artiljerije velike izgube. Vobče lahko rečemo, da smo se doslej borili proti 40. ruskim pehotnim in 11. konjeniškim divizijam in da smo najmanj polovico teh sovražnih sil, zadajajoč jim velike izgube, odbili.

Na balkanskem bojišču vlada v splošnem mir. Z višin severovzhodno od Bileče smo zopet vrgli Črnogorce.

Dne 1. septembra zjutraj se je pojavil gros francoskega sredozemskega brodovja, obstoječ iz 16 velikih enot, pred vhomom v Boko Kotorško in je iz težkega kalibra obstreljevalo rtič d' Ostro. Učinek je bil klavrn. Po tej kanonadi so sovražne ladje zopet odplule. Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Dunaj, 3. sept. (Kor. urad.) Iz območja Danklove in Auffenbergove armade smo doslej odvedli 11.600 vojni vjetnikov, a napovedanih je še okrog 7000. V bitki pri Huczwi smo vplenili, kolikor je doslej znano, 200 topov, zelo mnogo vojnega materijala, številni tren, 4 avtomobile in vojno pisarno ruskega 19. armadnega kora z važnimi tajnimi spisi. Sovražnik se na vsi črti umika. Naša armada ga zasleduje z vso silo.

Na balkanskem bojišču je 3. gorska brigada, ki ji poveljuje generalni major pl. Pongracz in ki je že enkrat uspešno napravila smel vpad v gorato in bojevitvo Črno goro, pred par dnevi znova vdarila na Črnogorce, stoječe na obmejnih višinah pri Bileči, je potisnila številnejše sovražne čete po večdnevni, junaških napadih nazaj, jim odvzela tudi več težkih topov in je s tem drzovitim činom razbremenila obmejne utrdbe, ki so jih ogrožali Črnogorci. — Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer.

Nemška zmaga pri St. Quentinu.

Berolin, 3. septembra. (Kor. ur.) Wolffov biro javlja: Važnost naše zmage pri St. Quentinu pod poveljstvom generalnega polkovnika pl. Bülowa dne 31. avgusta izpričuje dejstvo, da so se proti nam borili 4 francoski kori in 3 divizije. To armado smo popolnoma porazili in jo zasledujemo. Bitka je trajala dva dni. Koncentrično prodiranje naše zapadne armade se vrši nevdrežema. Vsak dan donša nove uspehe, o katerih se poroča samo, ako so velikega pomena. Cesarjeva prisotnost na francoskem bojišču kaže razvoj dogodkov v največji jasnosti. Vrhovni poveljnik biva na francoskih tleh, to dejstvo govori dovolj jasno in izpričuje, da smo lahko zagotovljeni, da ne moremo izgubiti že izvojevanih uspehov, ako bi tudi nastala reakcija, česar pa ni pričakovati.

Francoski priznavajo svoje poraze.

Pariz (preko Rima), 2. septembra ob 2. in 30 minut popoldne. (Kor. urad.) Uradni komunikacijski pravilnik dne 1. septembra je prišlo do boja med nekim nemškim konjeniškim korom, ki je prodrl proti gozdu Compiègne, in Angleži do bitke. Ti so vzeli sovražniku 10 topov. Nekd drugi nemški konjeniški zbor je prodrl do črte Soissons - Anizy - Le Chateau; med Rethlthom in Maaso stoji Nemci brezdelno. Na Lotariškem smo nadaljevali svoje prodiranje na desnem bregu Sanova. Zdi se, da so pustili Nemci pred Belfortom samo malo čet. Iz Lilla, Douaja, Arrasa, Bethune in Lensa ne poročajo ničesar o kakem sovražniku. Oddečki več nemških armadnih zborov korakajo skozi Belgijo nazaj v Nemčijo.

Iz Pariza se poroča z dne 30. avgusta sledeče: Ravnokar je dospela semkaj vest, da so Nemci dosegli Compiègne v dolini Oise, to je 80 km od Pariza.

Rusija priznava svoje poraze.

Petrograd (preko Kopenhagna), 3. septembra. (Kor. urad.) »Novoje

Vremja« piše: Nobeden v Rusiji ni pričakoval zmagovitega sprehoda ruskih vojakov na Dunaj in v Berlin, ker smo vedeli, da so postavili motilici svetovnega miru vse na eno karto in da bo vojna brez usmiljenja. Sedaj je sovražnik premagal nekaj naših armadnih zborov, prepričani pa smo, da nam pogum ne bo upadel in z zaupanjem čakamo na izid našega dela. »Rječ« pravi, da mora Rusija premisliti, da se vrste v vsaki vojni zmage in porazi ter hvali odkrito poročanje generalnega štaba, ki narodu ničesar ne prikriva.

Francosko brodovje v Jadranskem morju.

Dunaj, 3. septembra. (Kor. urad.) Uradno se razglša: Dne 1. septembra zjutraj se je pojavilo francosko sredozemsko brodovje, obstoječe iz 16 velikih oklopnih in oklopnih križark ter številnih torpedovk v veliki daljavi pred vhomom v Boko Kotorško in je oddalo 40 strelav velikoga kalibra proti zastarelemu foru na rti d' Ostro, ne da bi ti strel povzročili kako škodo na tamkajšnjih utrdbah. Od posadke so bili trije vojaki lahko ranjeni. Nato je francosko brodovje nekaj časa plulo v severozapadni smeri, na to pa proti jugu, kakor se zdi, z namenom, da zopet zapusti Adrij. Očividno torej gre za neučinkujočo demonstracijo francoskega brodovja na naši južni obali.

Obstreljevanje belgijskega mesta Mecheim. — Belgijski kralj ranjen.

Berolin, 3. septembra. (Kor. ur.) »Lokalanzeiger« poroča iz Kopenhagna: Včerajšnje bombardiranje belgijskega mesta Mecheim je napravilo veliko škodo. Kralj Albert, ki se je nahajal pri četah, je bil lahko ranjen na roki od dela granate. Neka granata se je v neposredni bližini razletela ter razbila avtomobilu zadnja kolesa. Listi podrobno opisujejo strah, ki vlada v Antwerpenu vsled ponovnega bombardiranja iz Zepelinovih zrakoplovov.

Zeppelinov zrakoplov bombardira Antwerpen.

Rim, 3. septembra, preko Berolina. (Kor. urad.) Reuterjev biro javlja iz Antwerpena z dne 2. t. m.: Zeppelinov zrakoplov, ki je malo pred 4. zjutraj letel preko Antwerpena in ki so ga ljuto obstreljevali, je v kljub temu mogel vreči več bomb. 10 hiš je bilo težko poškodovanih. 5 bomb je baje padlo na neki pašnik.

Zmage naše severne armade.

Berolin, 3. septembra. (Kor. urad.) Časopisje govori s priznanjem v vojaških pregledih o pomenu zmag armade Auffenberga. »Lokalanzeiger« izraža občudovanje vsega sveta nad dolgotrajno bitko ter piše: Avstro - ogrska vojska ima zaradi te bitke največjo pravico do našega občudovanja. Bojevala se je brez vsakega dvoma proti veliki premoči.

Sarajevo, 3. septembra. (Kor. urad.) Vest o zmagi na severnem bojišču je izzvala tu veliko radost. Mesto je v zastavah. Vrše se zahvalne božje službe.

Köln, 3. septembra. (Kor. urad.) »Kölnische Zeitung« piše k zmagi avstro - ogrske sledeče: Brez dvoma ta zmaga ni zahtevala samo največjo hrabrosti čet, marveč tudi veliko vztrajnost in žilavost v prenašanju naporov vsake vrste. Našemu zavezniku želi nemški narod v hvaležnem priznanju njegove zvestobe še nadaljnjih velikih uspehov za slavo slavni zastav cesarja in kralja. Lahko je prepričan, da sledimo tudi nje-

govemu boju na vzhodu z velikim zanimanjem.

Protest proti postopanju z našim diplomatskim agentom v Maroku.

Dunaj, 3. septembra. (Kor. urad.) »Politische Korrespondenz« piše: Kakor izvemo je vložila avstro - ogrska vlada pri vladah Nemčije, Italije, Zedinjenih držav, Španske, Nizozemske, Švedske in Portugalske protest proti postopanju napram c in kr. diplomatskemu agentu v Tangerju s strani vlade v Maroku. Nota pravi: Iz uradnih poročil, ki jih je c. in kr. zunanje ministrstvo prejelo, izhaja, da je bil avstro - ogrski diplomatski agent v Tangerju deležen s strani šerifove vlade ravnanja, ki se označujejo v bistvu v sledečem: Ne da bi bili tudi najmanj označili povod, ki bi mogel tako postopanje upravičiti, se je zdela šerifski vladi potrebno, da je dne 19. avgusta izročila diplomatskemu agentu Avstro - Ogrske v Tangerju listine. Ne da bi bila pustila imenovanemu funkcionarju toliko časa, kakor ga je zahteval, da se pripravi na odpotovanje in da stori potrebne korake v interesu službe in njegovi upravi podrejenih oseb, ga je dala maroška vlada vrhu tega še od nekega francoskega častnika, kateremu so stali ob strani domači vojniki, eskortirali na francosko križarko »Cassard« in prepeljati v Palermo. Avstro - Ogrska protestira formalno proti temu postopanju maroške vlade, ki tvori tem bolj flagrantno kršenje mednarodnega prava, ker tvori Tanger z okolico mednarodni pas Maroka, čegar uprava je podrejena kontroli dipl. zastopnikov signatarnih držav generalne akte v Algicirasu. Tudi nemška vlada je, kakor se sporoča pri teh državah vložila protest proti postopanju napram svojemu diplomatskemu agentu v Tangerju.

Patriotične manifestacije.

Zagreb, 3. septembra. (Kor. ur.) Ogrski korespondenčni urad javlja: Navdušenje za vojno neprestano narašča. Vse vesti z bojišč vzbujajo patriotsko navdušenje, ki se javlja v iskrenih manifestacijah. Listi javljajo v posebnih izdajah, da je Njegovo Veličanstvo cesar Fran Josip sankcioniral sklep hrvatske deželne vlade glede preskrbe vdov in sirot po uradnikih v kraljevini Hrvatski in Slavoniji.

Zader, 3. septembra. (Kor. urad.) Na vest o sijajni naši zmagi pri Zamošču in o drugih uspehih je tukajšnje prebivalstvo priredilo navdušene patriotske manifestacije. Tudi po raznih drugih dalmatinskih mestih so se vršile tem povodom velike manifestacije.

Princ Feliks Parmski.

Dunaj, 3. septembra. (Kor. urad.) Princ Feliks Parmski, brat nadvojvodinje Zite, se je priglasil kot prostovoljec ter bo kot navaden vojak pridležen 15. dragonskemu polku. Po izvežbanju ga pošljejo na bojišče.

Skupni grob za padle.

Dunaj, 3. septembra. (Kor. urad.) Mestni svet je sklenil v današnji seji v trajen spomin hvaležnosti dati onim, ki so padli za čast in slavo domovine, in so pristojni na Dunaj, tam nastanjeni ali tam umrli, na dunajskem centralnem pokopališču skupen grob.

Turki iz Sandžaka v Bosni.

Iz Mostara se poroča: Srbi in Črnogorci so v Sandžaku pričeli proti tamošnjim Turkom uničevalni boj. Turki so se obrnili do avstro - ogrskih čet, ki so se nahajale v Sandžaku, za

pomoč. Pod pritiskom teh grozovitosti Srbov v nekdanjih turških pokrajinah se je Turkom v Sandžaku dovolilo pribežati v Bosno. Število v Bosno pribežanih Turkov je zelo veliko. Večinoma so si rešili le golo življenje, med tem, ko so morali zapustiti vse svoje imetje. Cele turške vasi so Srbi v Sandžaku oropali in zažgali. Beguncem se je dovolilo, da ostanejo do končane vojne v naši monarhiji.

Razni poročevalci o vojnih dogodkih v Galiciji.

Vojni poročevalec lista »Neues Wiener Tagblatt« poroča z dne 1. septembra: Danes se nadaljuje bitka, situacija za nas je slej kot prej ugodna. Važno je, da je nastopila tretja avstrijska skupina, ki je posegla v boj pri Zamoscu. Smer obih skupin je, kakor domnevam, proti Cholmu, ki je važna točka za ruski dovoz. — Včeraj je dospel v glavno vojno taborišče neki nadporočnik, ki je bil pri Baku ranjen, ki pripoveduje, da se kozaki vedno izogibajo našim konjeničnim atakam. Ruske granate so pogosto iz slabega materiala in se ne razlete, njemu samemu je bil na skoraj 4000 korakov ustrelen konj od krogle iz puške.

Vojni poročevalec »Magyar Orszaga« poroča: V ponedeljek, dne 31. m. m. je sporočil župan v Tarnopolu prebivalcem, da je pričakovati v bližini Tarnopola bitke. Nato so zapustili imovitejši meščani mesto ter zbežali v Rohatin, Chodrov in Gydacow. V teh mestih je vladal popolen mir. Kakor se je pozneje izkazalo, je bil beg nepotreben, ker so naše čete storile, da Rusi niso udrl v mesto. Tudi iz Brezczanyja je zbežalo mnogo prebivalcev v druge kraje.

Dogodki v Tarnopolu.

Graška »Tagespost« prinaša sledečo cenzurirano poročilo iz Budimpešte: Neki v Budimpešto prišli, v Tarnopolu živeči slikar z imenom Ivan Schmergel je podal o prihodu ruskih čet v Tarnopolu sledečo sliko: Bilo je zadnjo soboto, ko so začeli Rusi bombardirati Tarnopol. Njihov prvi strel je razdeljal neko hišo v Kapelski ulici. Strelji so vzbudili med prebivalstvom velik strah, čeprav so povzročili majhno škodo. V nedeljo zjutraj so se ponovili strelji iz topov. Tudi ruski zrakoplov je priplul nad mesto ter vrgele bombo, ki se pa ni razpočila. Dopoldne se je prikazal oddelek kozakov pred mestom in poveljnik je pozval župana Mandla, naj mu izroči ključ od mesta. Obljubil je, da se nikomur ne bo nič zalega zgodilo, če se bo prebivalstvo mirno vedlo. Župan je dal v imenu mesta to obljubo. Navzlic temu so začeli ruski vojaki pleniti in so umorili več mirnih meščanov. V nedeljo ob pol 2. pa so prikorakali naši vojaki, ki so povzročili pri ruskih vojaki velik strah. Naš topovski ogenj so je grozno učinkoval na ruske vojake. Začeli so bežati in ob 8. zvečer ni bilo nobenega Rusa več v mestu. Predno so zbežali, so zažgali mnogo poslopij v mestu. Tudi železniško postajo so porušili. Poveljnik naših čet je pozval prebivalstvo, naj gredo, ki stanujejo izven mesta, v notranjo deželo. Večina je morala iti peš. Interesantno je, da je moralo prebivalstvo po prihodu Rusov v Tarnopol priseči zvestobo carju.

V Galiciji.

Nekateri listi poročajo sledeče: Povsod se opazuje izdajstvo Rusom prijaznega prebivalstva v Galiciji. Rusi dobivajo na vse mogoče načine poročila. Stališče naših čet, njihovo število in orožje se naznanja Rusom s pomočjo črnega in belega dima, s signali z lučjo ponoči, z odbijanjem solčnih žarkov z zrcali, da celo procesije se vzpirajo s podobami svetnikov in obeski, ki odbijajo solčno svetlobo. — Večkrat so bile ruske kolone v jako nevarni situaciji v gozdovih in močvirjih, iz katere so jih rešili razni izdajalci. Ogorčenje nad temi izdajstvi je veliko in boj zaradi tega zelo trdovraten in težaven.

Pomen nemške zmage nad Rusi.

»Pester Lloyd« piše na podlagi brzojavnih poročil iz dobro podučene berlinskega vira: Zmaga nemških čet na Vzhodnem Pruskem je imela za rusko vojno moč katastrofalne posledice. Premagana ruska armada je sestojala iz 13 divizij; tvorila je torej eno polno šestino vse armade, ki jo ima carjeva država v Evropi na razpolaganje. To šestino so torej Nemci po bitki, ki se je vršila 28. avgusta, popolnoma obkolili, vsled česar je njena usoda zapečatena. 250.000 Rusov je našlo v kvadratu Hohenstein - Wartenburg - Ortelsburg svoj Sedan.

Ce se potrjuje ta vest, ki prihaja iz zelo resnega vira in ki jo je

nemška vojaška cenzura odobrila, tedaj bo katastrofa, ki je zadela rusko armado ob Mazurskih jezerih, veličanskega pomena za nadaljni vojni razvoj v Rusiji, ne le ker je Rusija izgubila eno šestino svoje vojne moči, marveč tudi zato, ker pomenja, če smatramo rusko vojno fronto od Vzhodne Pruske skozi Rusko Poljsko in skozi one točke onstran Visle, ki smo jih že zasedli, čez Vzhodno Galicijo do Bukovine, izguba ruske armade, ki je obkoljena pri Mazurskih jezerih, z eno besedo amputacijo celega ruskega krila.

Umikanje Rusov v Vzhodni Prusiji.

Vojni poročevalec lista »Deutsche Tageszeitung« poroča iz stana vzhodne armade, da je učinek nemške težke artilerije pri Ortelsburgu uničil vse, kar se ji je zoperstavljalo. Večina zmagovitih pruskih čet je obstojala iz rezerv in domobranstva. Zasedovanje sovražnika se nadaljuje. Rusi, ki so prodrli na severno-vzhodno Prusko, so se tudi začeli umikati, ker se boje, da ne bodo odrezani.

V bitki pri Tannenbergu so Nemci vzeli Rusom 516 topov.

Princ Friderik Karel prvi v Lüttichu.

Berolin, 3. septembra. (Kor. ur.) Kakor poročajo listi, je bil princ Friderik Karel prvi častnik, ki je s patruljo treh mož vdrl v še nezavzeto trdnjavo Lüttich. Posrečilo se mu je tudi vjeti neko francosko častniško patruljo 20 mož.

Nemški podaniki na Francoskem.

Berolin, 3. septembra. (Kor. ur.) »Norddeutsche allgemeine Zeitung« poroča o begu nekega nemškega konzularnega uradnika z Južnega Francoskega. Uradnik pripoveduje: Ko sem se peljal v avtomobilu v Narbonne, da se odpeljem z zadnjim vlakom v Španijo, so zahtevali od mene v vsakem večjem kraju in na vsaki večji postaji moje papirje, pri čemer me je drhal psovali in žalili. Grbe in zastave na konzulatu so potrgali takoj, ko sem se odpeljal. Tri nemške učiteljice iz mojega domačega kraja, ki so tudi potovale v avtomobilu na Španjo, so na poti na vse mogoče načine šikanirali ter jih pod pretvezo, da sumijo v njih vohunke, slekli do golega in preiskavali.

Uradna ruska poročila.

Petrograd, 2. septembra. (Kor. urad.) Prišlo čez Kodanji. Komunikacija ruskega generalissima pravi: V južnovzhodni Prusiji so zbrali Nemci velike okrepitve s cele fronte in so napadli z mnogo večjimi močmi naša oba armadna zbora. Ta dva sta utrpela zelo velike izgube vsled težke artilerije, ki so jo Nemci pripeljali iz sosednjih, ob Visli ležečih trdnjav. V tej bitki je padel general Samsonov. Mi se zopet bijemo s sovražnikom in pritegujemo nove okrepitve.

Na avstrijski fronti se nadaljujejo trdi boji.

Uradni petrograški brzojavni urad registrira nemško zmago pri Tannenbergu lakonično s sledečim stavkom: »Nove čete se pojavljajo na nemški fronti, ki je napravila ofenzivno gibanje.«

Odpotovanje francoske vlade v Bordeaux.

Pariz, 3. septembra. (Kor. urad.) Včeraj popoldne je zapustil predsednik republike z vlado Pariz. Vlada se je preselila v Bordeaux.

Francoska vlada se seli.

Pariz (preko Rima), 2. septembra. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Poziv Poincaréja in vlade na deželo se glasi: Hrabrost naših vojakov je izvajala na mnogih točkah vpoštevanja vredne prednosti, toda prodiranje nemških čet nas je prisililo, da smo se umaknili. Da morajo čuvati nad blagom naroda je dolžnost javnih oblasti, da se začasno umaknejo iz Pariza. Med tem bo izborni poveljnik armade poln hrabrosti in entuziazma branil glavno mesto pred vpadom sovražnika, ob enem pa se mora tudi v ostali deželi nadaljevati vojna. Nobena naših armad ni prišla v nered. Če so kateri deli doživeli prav občutne izgube, se vrzeli nemudoma izpolnijo z rezervami. Oklic na vojne obvezance jamči za nova sredstva tako v moštvo, kakor na energiji. Braniti se in se bojevati, mora biti geslo zveznih armad, med tem ko so naši zavezniki na morju odrezali sovražnika od sveta in Rusi neprestano prodirajo, da udarijo proti srcu Nemčije. Vlada ne zapušča Pariza, ne da bi bila prej z vsemi sredstvi zagotovila obrambo mesta. Končno bomo zmagali z ne-

utrudljivo voljo, odporom in vztrajnostjo. Narod, ki noče poginiti, in ki se ne straši trpljenja in žrtev, da živi, mora zmagati.

Francoski zrakoplov nad Luksemburgom.

Iz Luksemburga se poroča listu »Kölnische Zeitung«, da se je nad Luksemburgom pojavil v noči od 23. na 24. avgust neki francoski zrakoplov, iz katerega so vrgli na mesto pet bomb. Očividno je imel ta zrakoplov namen razrušiti železniško postajo. Prva bomba je padla v neki vrt pri železnici, druga ne daleč od te na prsto polje. Obe nista napravili posebne škode. Tretja bomba je padla na tir in ga hudo poškodovala. Četrta bomba je padla pred knezovo palačo in hudo poškodovala cesto. Peta bomba je zadela hotel International, kjer je pač predrla dva stropa, a ni napravila druge škode. Prebivalstvo je vsled tega napada silno razburjeno.

Kje so francoski zrakoplovci?

Avstrijskih zrakoplovcev ni kdo ve koliko, a vendar so naši armadi pri njenih operacijah na Galiskem in v ruski Poljski znatno pomagali. Izkazalo se je, da so zrakoplovci najboljše in najzanesljivejši poizvedovalci in so armadnim poveljnikom že prinesli najznamenitejša podatke o sovražniku, vrh tega so zmetali vse polno bomb na sovražnika ter mu povzročili veliko škodo. Pri čitanju poročil o uspehih avstrijskih zrakoplovcev se vsakdo nehoti spomni, da imajo Francozi vendar kakih 1500 aeroplanov in da so celo v tej stroki prvi, a vendar se o delovanju njihove zračne flote nič ne čuje. Časih pa se je pisalo, da bo pol Nemčije obsula z bombami.

Loewen.

Berolin, 3. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov biro javlja iz Rotterdam: Po vesteh holandskih listov je ostala mestna hiša v Loewenu docela nepoškodovana. Cerkev sv. Petra je sicer težko poškodovana, vendar pa so ostale razne umetnine in dragocene slike docela nedotaknjene.

Oblegovalni topovi kalibra 42 cm.

»Bohemia« poroča iz Berolina: Istotako velikega pomena, kakor posest velikih oblegovalnih topov s kalibrom 42 cm je dejstvo, da je Nemčija pripravila te topove ne da bi izumstvo o tem kaj izvedelo. Če bi se bilo to izvedelo, bi bili sovražniki sigurno svoje utrde temu primerno ojačili. Kakor se čuje, teh topov do sedaj v armadi sploh niso porabljali. Izdelani so bili v posebnem oddelku Kruppove tovarne ter je bilo pri tem zaposlenih le malo oseb. Inženirji so te topove proizkusili in se učili z njimi streljati in ravno isti inženirji so sedaj pri teh topovih zaposleni. Sigurnost streljanja pri teh topovih je sedaj nedosegljiva ter učinek krogel, ki so visoke kot mož in napolnjene z ekrazitom, neverjeten. Domneva se, da bodo ti topovi igrali pri obleganju Pariza veliko vlogo in da se bo mesto preje udalo ko l. 1871., sicer bi ti topovi mesto popolnoma porušili.

Odlikovan junaški infanterist.

Iz Monakova se poroča, da je bil podeljen infanteristi Fricu Langu red Železnega križa. Ko je v boju padel tudi poročnik, je on prevzel povelje nad petdeset možmi. Po vroči borbi je zavzel ta četa štiri topove in dve strojni puški.

Angleška ladja se potopila.

London, 3. sept. (preko Berolina). (Kor. urad.) Po poročilih, ki so dospela sem, je zadela neka angleška trgovska ladja ob mino ter se potopila. Od posadke 11 mož je 6 mož utonilo.

Anglija in Turčija.

Frankobrod, 3. septembra. (Kor. urad.) Preko Rima prihaja iz Egipta poročilo, da križari angleško brodogradnje, obstoječe iz malih križark in torpednih lovcev ob obrežju Sirije in Palestine, ker se razširja govorica, da zbira Turčija v Siriji vojsko, da vpadе v Egipt.

Turčija se pripravlja.

»Pester Lloyd« poroča, da se vrše odločilne priprave v Turčiji v prid Nemčiji in Avstro-Ogrski. »Jugoslovanska korespondenca« poroča iz Carigrada: Kakor se poroča iz vladnih krogov, bo imenovan Šukri paša, bivši poveljnik Odrina, za poveljnika turške armade na ruski meji. Šukri paša je živel zadnje čase v pokoju.

Grška in Turčija. — Egejski otoki.

Carigrad, 2. septembra. (Kor. urad.) Po poročilih iz avtentičnega turškega vira se nadaljuje grško-turška pogajanja glede Egejskih otokov v Bukarešti. V gotovih točkah ni prišlo do sporazuma.

Japonci v vojni z Nemci.

Pariz (preko Rima), 2. septembra. (Kor. urad.) »Times« poroča preko New Yorka iz Pekinga, da so Japonci zasedli majhni otok Tašien zunaj zaliva Kiančov.

Po poročilih »Exchange Telegraph Company« poročajo londonske »Times« sledeče: Japonci so se odločili, da raztegnejo vojne operacije tudi na vzhodni del Kitajske, to je vzhodno od Rumene reke in da bo v teh pokrajinah nadzorovala vse Nemce. Japonci so izgnali Nemce že iz Mukdena, Čangčima in Dalnega, ter bodo brezdvomno izgnali Nemce tudi iz Tiencina.

Bolgarska in Rusija.

Sofija, 2. septembra. (Kor. ur.) »Volja« se bavi z očitani Rusije, zakaj se Bolgarska v sedanjem kritičnem momentu ne postavi na stran Rusije, ter pravi ironično: Bolgari se morajo še vedno spominjati tega, da je zapustil Peter Veliki glede Dardanel oporoko, da so Rusi leta 1885. poklicali iz Bolgarske vse ruske častnike, prepričani, da bodo srbski vojskovodje zmagali, da se morajo spominjati vloge, ki jo je igrala Rusija lani napram Bolgarski in prizadevanja Šebeka za mir. Vseh teh spominov Bolgarska ne more pozabiti.

General Rennenkampf.

Petrogra (preko Berolina), 2. septembra. (Kor. urad.) Car je podelil generalu Rennenkampfu red Sv. Vladimirja z mečema.

Romuni v Rusiji.

Iz Stockholma se poroča, da so dospeli tjakaj iz Rusije listi, v katerih se razglša, da morajo Besarabijo zapustiti v štirih dneh vsi še ne tamkaj naturalizirani Romuni. Ta izgon zadene okrog 30.000 Romunov ter se utemeljuje z vojaškimi odredbami, o katerih ne pripušča ruska cenzura nikakih poročil.

Akademikna legija.

Pred kratkim so ustanovili pri glaševalnicu za prostovoljne vojne dajatve, ki poziva mladeniče v starosti od 17. do 20. leta in pa akademike, naj se prostovoljno priklase za vojno službo. Vojna uprava namerava zbrati vse te prostovoljce, ki doprinejo dokaz znanstvene sposobnosti za enoletno prezenčno službo, v posebnih oddelkih ter jih vojaško izobraziti, da se dobe na ta način v kratkem novi šarži. Vojno ministristvo je izdalo v to svrhu posebno naredbo. V te oddelke se sprejemajo: 1. prostovoljci v starosti od 17 do 20 let; 2. črnovojniški službi podvrženi, ki dozdaj na podlagi mobilizacijskih odredb, oziroma na podlagi specialnih ukazov še niso bili vpoklicani; 3. avstrijski in ogrski državljani, ki niso več podvrženi črnovojniški službi in ki nameravajo prostovoljno vstopiti v armado za časa vojne; 4. osebe, ki bi prišle po § 10:2 brambnega zakona v nadomestno rezervno domobranstva.

Grof Karolyi na Francoskem.

Z Dunaja poročajo: Kakor znano, je 10. avgusta zapustil avstrijski poslanik grof Szecsen z vsem osebjem Pariz, ko je prejel od ministrskega predsednika Vivianija svoje dokumente. Par dni prej je bil v Havru aretiran ogrski strankarski vodja grof Mihael Karolyi, ki se je ravnokar vrnil iz Amerike. Ko je to izvedel naš poslanik, je takoj napravil energične korake pri francoskem ministristvu, poudarjajoč, da je grof Mihael Karolyi ena najodličnejših oseb Ogrske in da je bil kot tak sprejet meseca januarja od predsednika republike gospoda Poincaréja. Ministrski predsednik Viviani je na to noto odgovoril, da je storil vse potrebne korake, da izpuste grofa Karolyija in njegove tovariše iz zaporov. Kljub temu se to ni zgodilo, marveč so grofa in tovariše prepeljali v Bordeaux. Sedaj se grof Karolyi še vedno nahaja tam in nimajo o njem še nikakih poročil.

Rusi kot sovražniki.

Bitke v milijonski armadi zbranih med Vislo in Dnjestrom so v toliko poljasnjene, da poznamo sijajne uspehe, ki sta jih dosegla generala Dankl in Auffenberg, in vemo, da je na našem desnem krilu, v Vzhodni

Galicii, ta velikanski boj še neodločen. Zadnja vest je povedala, da je Lvov še v naših rokah, da pa je položaj z ozirom na veliko premoč Rusov jako težak.

O bojih v Galiciji in v ruski Poljski so na razpolaganje tako nedetajlirana poročila, da si pač še kak generalnoštabni oficir ne more napraviti jasne slike, kaj še drugi. Ugibanja o stratežnem vplivu izvojevalnih avstrijskih zmag torej nimajo prave podlage.

Vojni poročevalci še niso prišli v položaj, da bi bili pojasnili pomen in značaj teh bitk, pač pa opozarjajo javnost na velikanske težave, s katerimi se mora naša armada boriti. Soglasno poudarjajo, da je Ruse premagati dosti težje kakor Francoze. O ruski armadi pravijo ti vojni poročevalci, da se zna, če že ne zmagaja, pa vsaj vedno umakniti velikim porazom. To je občutil tudi že Napoleon I. Premagal je Ruse pri Eylanu, pri Friedlandu, pri Smolensku in pri Moskvi, a vse njegove zmage mu niso prinesle nobene koristi. Mogoče je rusko armado desetkrat v bitkah premagati, Rusija s tem še vedno ni uničena. Pri Francozih nastane takoj panika, če pade kaj več ljudi. Čim se pokaže, da je sovražnik močnejši, pa je volja francoskih vojakov zlomljena in začno se umikati, izgube vse zaupanje v svoje voditelje in začno vpiti, da so izdani in prodani, kar jih docela demoralizira. Ruski vojaki pa so potrpežljivi in ravnodušni in tudi velike izgube jih ne oplaše. Sovražnik mora biti že silno močan, če naj jih pripravi do tega, da se umaknejo. Vedno pa se umaknejo samo za nekaj kilometrov že za prej pripravljen nakope. To umikanje v etapah je neka posebnost ruske armade. V obče ruski voditelji nimajo volje za smeje napade, ker nimajo zaupanja, da bi mogla armada kaj opraviti, če ni dosti močnejša od nasprotnika. Zaradi tega pazijo ruski generali posebno na to, da jim je umikanje vedno omogočeno. Svojih rezerv ne izrabijo nikdar popolnoma in bolj jim je leženo na tem, da si zagotovijo redno umikanje, kakor da bi kaj riskirali za zmago. Zato je tako silno težko, ruske armade premagati v eni ali v dveh bitkah. To so spoznali tudi Japonci. Pri vsaki svojih sijajnih zmag niso imeli drugega uspeha, kakor da so se Rusi umaknili za nekaj kilometrov in boj nadaljevali. Po dvajstodnevem boju pri Šahu, kjer so imeli Japonci velikanske izgube, so se Rusi umaknili samo za nekaj kilometrov in se utaborili tako, da so jim Japonci z daljnogledi videli v skleda, a celo po velikanski bitki pri Mukdenu, kjer so Rusi doživeli pravo katastrofo, so se umaknili le za 70 km in so svojo razbita armado v čudovito kratkem času zopet uredili. Sprito takega postopanja je pač razumljivo, da bo po mnenju vojnih poročevalcev bojevanje z Rusi jako dolgotrajno, zlasti ker leži vse vojno breme tako proti Rusiji kakor proti Srbiji samo na Avstriji, kajti Nemčija bo šele takrat z vso svojo silo mogla nastopiti proti Rusiji, kadar bo Francijo popolnoma premagala.

Poljsko vprašanje.

Grandiozni boji avstrijske armade proti Ruski se vrše na ozemlju, ki je od nekdanje poljske in kjer prebivajo večinoma Poljaki. To je moment, s katerim morajo računati Avstrija, Rusija in tudi Nemčija, ki jih mora napotiti, da se odločijo glede svojega stališča do poljskega vprašanja, ki ni nehalo biti aktualno, dasi je poteklo že 140 let, kar je bila Poljska razdeljena. Zdi se nam, da mora sedanja vojna v vsakem slučaju prineesti Poljakom obrat na bolje, kajti to napovedujeta tako oklic poveljnika avstrijske armade, kakor poveljnika ruske armade. Poveljnik avstrijske armade je oglašil Poljakom na Ruskem, da prihaja ta armada z namenom, da jih osvobodi iz ruskega jarma. Kako naj se to zgodi v državnoopravnem oziru, to ni povedano v oklicu. Zapovednik ruske armade, veliki knez Nikolaj Nikolajevič je Poljakom v svojem oklicu obljubil združenje vseh treh delov stare Poljske v eno upravno celoto in široko avtonomijo. Kar obeta ruski veliki knez brez dvoma v imenu ruskega carja se mora seveda samo zgoditi, če zmaga v sedanji vojni ruska armada, zakaj o premembi državnih meja v Evropi bo odločil tisti, kdor zmaga. Dosedanji izid bojev na poljskih tleh kar nič ne kažejo na to, kar je obljubil veliki knez Nikolaj Nikolajevič, marveč je zelo verjetno, da bosta mirovne pogoje diktirala Avstrija in Nemčija. Poslednja ni doslej precizirala svojega stališča, pač pa imamo že celo vrsto neoficialnih nemških glasov, ki so Poljakom večinoma ugodni. Vsi pa ne. Edini oficijalni akt nemške vlade, ki se tiče Poljakov, je bilo od začetka vojne imenovanje nadškofa za Poznanj in Gniezno. To mesto že od A

1906., ni bilo zasedeno, zdaj pa je bil za to mesto imenovan nadškof Likowski. Tem povodom so nemški časopisi mnogo razpravljali o poljsko-nemškem vprašanju, a razen hakatiščne »Post« so bili vsi zadovoljni z rešenim imenovanjem. »Post« pa se je postavila na stališče, da Poljakom za njihovo zvestobo nemški državi ne gre nobena nagrada, ker je taka zvestoba njihova dolžnost. »Post« je ostala osamljena. »Schlesische Volkszeitung« pa je odločno zavzela stališče, naj se po končani vojni ustanovi med Nemčijo in Rusijo poljska država, tako da bi Rusija in Nemčija nič več skupaj ne mejili. — Pri ti priliki je »Berliner Tageblatt« opozoril na pastirski list, ki je bil izdan za poznansko nadškofijo z dovoljenjem pruske vlade in o katerem se za slučaj zmage nemške armade obeta Poljakom na Ruskem lepša prihodnost in je tudi rečeno, da se bodo izpolnile tudi opravičene želje pruskih Poljakov. »Berliner Tageblatt« sklepa iz tega, da bo ustavljen protipoljski kurz na Nemškem. Berolinska »Morgenspost« se z veliko vnetostjo zavzema za ustanovitev Poljske, ki bi segala od morja do morja in rešila Nemčijo ruskega sosedstva. Na vsa ta izvajanja in vse te obljube pripominja Krakovska »Nowa Reforma«, da jih Poljaki pač v polni meri upoštevajo, da jih pa ni precejje, ker so vse odvisne šele od izida vojne. Poudarja pa z zadovoljstvom, dobro voljo Nemčije in Avstrije, da hočeta v ruski Poljski ustvariti razmere, ki jih Rusija ni znala. Toda zdaj se, da niso vsi Poljaki istega mnenja, kakor »Nowa Reforma«. To nam priča središčni članek, ki ga je ravno »Nowa Reforma« priobčila proti voditelju ruskih Poljakov Dunowskemu. V tem članku ga strahovito napada, da dela med Poljaki na Ruskem za Rusijo in zoper Avstrijo in Nemčijo.

Dnevne vesti.

— Razmerje med Nemci in Slovani. »Kölnische Zeitung«, ki velja za oficijozno glasilo nemške vlade, piše: »Najboljši slovanski narodi stoje rami ob rami z nami. Tega v Nemčiji ne smemo pozabiti. V marsikaterem oziru so se Nemci in Slovani v nemški državi odtujili drug drugemu, a še večje je bilo semtertje nasprotstvo med Slovani in Nemci v Avstriji. Kakor je skupno tekoča kri oprala zmote preteklosti, tako se hočemo v bodočnosti spominjati današnjih dni in ohraniti presrečno zaupanje, ki je nastalo v teh velikih dneh, med obema narodoma, in naj bodočnost donese, karkoli hoče.«

— Naši vojniki v boju. Med ranjenci, ki so bili pripeljani na Dunaj, je tudi podpolkovnik Koloman pl. Vojnovič. Ta je urednik dunajske »Zeit« povedal svoje vojne doživljaje. Med drugim je dejal: »Če zdaj govorim, se zgodi samo za to, da izjavljam svoje občudovanje čistoizredni hrabrosti in smelosti, ki jo je posvedočil domobranski polk št. 27, zlasti njega goriški bataljon. Pri bojih, ki sem se jih jaz udeležil, se je šlo za borbo enega našega kora proti močni sovražni armadi, obstoječi najmanj iz treh korov, ki so prodrali proti Lvovu. Že v prvih jutranjih urah od 25. na 26. avgusta smo bili v soteski pri Lipovtsezu očitno vsled rusofskega sodelovanja domačega prebivalstva obstreljani. Dne 26. avgusta smo stali na levem krilu nasproti štirim ruskim baterijam, brčkone elitnega vojaštva, ker je dobro zadevalo, med tem ko Rusi na drugih mestih bojišča menda slabo streljajo. Naš bataljon se je približal Rusom do 1200 korakov razdalje. V tem trenutku je ruska infanterija napadla levo krilo našega bataljona. S pomočjo pol kompanije rezerve, ki sem jo še imel, se mi je posrečilo, sovražnika v malo minutah zagnati nazaj. Ranjen sem bil že prej. Ko sem dobil še druge rane, me je moj bataljonski adjutant lajtnant Adolf Löschnig navzlic mojemu zoperstavljanju peljal iz najhujšega dežja krogelj iz linije. V vzhodni Galiciji imamo proti sebi elitno rusko vojaštvo, ki se pa ne straši, vse požgati. Pri Przemyslovi sem sam našel v daljavi dvanajst gorečih vasi.«

— Proti razširjanju vznemirjajočih govorov. Od c. kr. deželnega predsedništva smo prejeli sledeče obvestilo: V zadnjih dneh se od nepoklicane strani razširjajo vesti o velikanskih izgubah, katere naj bi bila imela naša krkela na severnem bojišču. Občinstvo se svari, da takim vznemirljivim vestem ne verjame ter se opozarja, da naj se drži le zadevnih uradnih priobčil. Končno se vsako pred razširjenjem takih vesti svari, ker bi se v slučaju, da se ga pri tem zaloti, proti njemu kazenskim potom postopalo.

— Oprema neaktivnih in vojaških zavezancev. V interesu neaktiv-

nih in črnovojniških zavezancev, kakor tudi oseba od armade kupljenih in najetih vozil, tovarne živine itd., je, da pridejo v službovanje s parom trdnih, dobro priljubljenih, zložitnih škornjev (čevljev, opank), dalje z uporabno volneno vestjo z rokavi (z volnenim jopičem, svitrom), kakor tudi z gorkimi volnenimi kratkimi nogavicami, z volnenimi rokavicami, s čepico zoper sneg in z gorko, ne nad 1½ kg težko volneno odejo (s kocem). Koplji (skier) s palico, ki jih imajo neaktivni in črnovojniški zavezanci pehotnih čet v svoji posesti, naj se tudi prinese s seboj. Ta obleka in ti opremini predmeti ostanjejo, v lasti moštva in se mu puste — če so potrebni za vojaško službo — za njih vojaško obleko. Za obutev, ki se najde, da je enako vredna kakor erarična obutev, se izplača polna vrednost enega para eraričnih škornjev, oziroma čevljev. Ostala obleka in ostali opremini predmeti, ki se spoznajo, da so dobri za vojaško službo, se na podstavi cenitve povrnejo v gotovem denarju s ceno, ki je v tistem kraju navadna. Neaktivni gažisti se tudi pozivajo, da prinese s seboj zimsko opremo (pri pehotnih četah tudi koplje in nahrbtnik).

— Naše izgube. Med drugimi sta padla Karel Petsche, stotnik domobranskega polka št. 37; Franc Polžlep, kadet v rezervi pehotnega polka št. 22; ranjena pa sta: nadporočnik Ivan Gabrič in Josip Sodnik, kadet v rezervi pehotnega polka št. 22.

— Za Rdeči križ podarili so na predlog gosp. Viktorja Rohrmanna cenilci pri nakupovanju komaj za c. in kr. vojsko, gospodje R. Ranzinger, A. Šarabon, A. Šušnik, Josip Turk, Feliks Urbanec in predlagatelji svojo, od mestnega magistrata priznano pristojbino, pa 10 K. skupaj 60 kron.

— Pričetek šolskega leta na obeh mestnih otroških vrtcih. Na obeh mestnih slovenskih otroških vrtcih se prične novo šolsko leto 1914/15 v sredo, dne 16. septembra t. l. Vpisovalo se bo v šolskih prostorih na Zaloški cesti št. 1 in v Cerkveni ulici št. 21 v torek, dne 15. septembra t. l. od 9. do 12. dopoldne.

— Za zapuščenno mladino. Glasom obvestila osrednjega odbora Vincencijevega društva v Ljubljani z dne 21. avgusta t. l., je društvo sv. Vincencija Pavlanskega za ubožno preskrbo in mladinsko varstvo na Kranjskem sklenilo, z ozirom na razmere, ki so nastale vsled vojne, otvoriti v Ljubljani in okolici več dnevniških zavetišč, kjer bo dobivala šolska mladina obojega spola, ki je vsled mobilizacije izgubila svoje očete in vzgojitelje, siguren dom, primerno duševno in telesno delo in tudi potrebno hrano (opoldne in popoldne).

— Nikar na Dunaj. Dejstvo, da je skoro v vseh delih monarhije vsled prenehanja ali vsaj omejitve mnogih obratov postalo zelo veliko ljudi brezposelnih, upravičuje domnevo, da bodo potem, ko se zopet obnovi živahnejši osebni promet na železnica, velike množice brezposelnih stremile proti državnemu glavnemu mestu, v nadi, da dobe ondi dela in zadostnega živeža. Potrebno pa je, da se pravočasno in z vsem povdarnostjo opozarja, da se tem iskalcem dela na Dunaju ne nudi ugodna prilika za delo in preživljenje, ker je ondi kolikor se da približno ceniti, okroglo ena četrtina vseh onih, ki so navezani na delo, brez kruha, in ker bi nadaljni dohod brezposelnih ne samo povečal bedo, temveč tudi oviral sistematično vpeljan, na celo monarhijo raztezajočo se akcijo za posredovanje dela. Ljudje, ki so brez posla, se radi tega nujno svara, da se ne podajo na Dunaj iskat dela, ako si niso že popreje zasigurali gotovega delovnega prostora. Pri tem se izrecno opozarja, da proti iskalcem dela, ki bi šli vkljub temu opominu na Dunaj, nevarnost, da bi morali porabiti prihranke, ki so jih izza boljših časov prihranili, ter da bi morali, ko so spoznali brezupnost svojih nad, apelirati na javno milosrčnost, ki bi jih pa vkljub vsej požrtvovalnosti drugih stanov, v očigled ogromnim tozadevnim bremenom, komaj mogla varovati najgorenje bede. Istotako se prebivalstvu nujno odsvetuje prihajati v deželo stolnega mesta, ako si preje ne zagotovi gotovega dela.

— Potop parnika »Baron Gautsch«. Listi poročajo, da je preiskava zastran potopa parnika »Baron Gautsch« imela ta uspeh, da se je proti zapovedniku te ladje kapitanu Winterju začelo kazensko postopanje. Admiral Haus je v posebnem povelju na mornarico izrekel priznanje fregatnemu kapitanu Vukowichu, korventnemu kapitanu Ulbingu, poročniku Nieklu in Schubertu; podčastnikom in pomorščakom, ki so z nevarnostjo za lastno življenje rešili mnogo potaplajočih se pasažirjev.

— Kolesarsko društvo »Ilirija« vabi svoje člane, da se odzovejo razglasu mestnega magistrata in se pri-

javijo jutri na dirkališču pod Tivoli ob 8. uri zjutraj.

— Mestna posredovalnica za delo in stanovanja potrebuje 60 tkalcev in tkalcev za neko predilnico na Hrvaškem. Predstaviti se je osebno v posredovalnici jutri v soboto od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne. Nastop dela takoj.

— Odlikovanje šolskega nadzornika. Okr. šolskemu nadzorniku Jožefu Supaneku v Celju je podelil namestnik častno kolajno za 40letno zvesto službovanje.

— Drobne novice s Štajerskega. Iz Rač. Na vasovanju pri neki hrvaški delavki sta se stela 30. avgusta kmečka fanti Pauman in Mohorko. Obdelavala sta se s pestmi in nožema tako dolgo, da sta dobila oba težke poškodbe. Spravili so ju v mariborsko bolnišnico. — Umrl je v Ščavnici pri Zg. Radgoni nadučitelj Matija Spende, star 55 let. Njegovo ime se je v zadnjem letu večkrat imenovalo v našem časopisu zaradi hudega nasprotovanja slov. krajnemu šolskemu svetu. — Iz Gradca. Pri splošni zbirki za »Rdeči križ« se je nabralo po graškem mestu nad 40.000 K.

Razne stvari.

* Moratorij šolnine se je razglasil na Ogrskem in sicer na srednjih šolah, tako, da se plačuje le vpisnina.

* V vojni je padel sin znanega češkega aristokrata Jana grofa Lažanskega, šele 28 let stari doktor Karol grof Lažanjski. Pokojnik je bil zelo priljubljen v češki družbi, se živahno udeleževal češkega narodnega življenja in zelo izdatno pospeševal češko umetnost, posebno glasbo.

* Aretacija italijanskih borznih spekulantov. Iz Rima se poroča: Na odločbo vlade so v Turinu in Milanu aretirali tajno organizacijo borznih spekulantov, ki so z nedovoljenimi sredstvi delovali na to, da bi se borze zopet otvorile. Oddali so jih pristojnim sodiščem.

* Smrtna nesreča dveh nemških letalcev. Iz Johannistala poročajo od 31. avgusta: Letalec Post, ki se je včeraj zjutraj dvignil z enim pasažirjem na letalnem stroju, da napravi izpit za vojnega letalca, se je ponesrečil pri kraju Alt-Glienicke. Oba letalca sta mrtva. Stroj je popolnoma razbit.

* Grozeča stavka v italijanski rižni produkciji. Iz Rima se poroča: Kakor se poroča iz Vercellija, grozi v Zgornji Italiji stavka delavcev na rižnih poljih, ker so nastale difference med delodajalci in med organiziranimi delavci. Ta stavka se bo končala s popolnim porazom delavcev, ker se je sedaj mnogo tisoč delavcev vrnilo iz vojskojočih se držav, ki so veseli, da dobe doma kako delo.

* Voja in pečat. »Nova Reforma« piše: Avstrijska armada je zasedla rusko obmejno vas Sieroslavice. Prvo, kar je napravil župan, je bilo to, da je naročil poljski uradni pečat. Dozdaj je bil pečat le ruski. Neki vaščan je ta dan potreboval uradno potrdilo od župana. Župan je pritisnil potrdilo še prejšnji ruski pečat, pripisal pa je opazko: »Prosim za odpustanje, da je pečat ruski, ker ravnokar naročeni poljski pečat še ni gotov.«

* Mažarski listi proti senzacionalizmu. Neki mažarski list je objavil senzacijsko poročilo, da je naša armada že zavzela Lublin in da je vjela čez 180.000 Rusov. Drugi dan pa drugo poročilo, da je nemška armada ujela 100.000 Francozov in francoski generalni štab. Ostali listi niso ničesar vedeli o teh poročilih in so jih ljudje kar bombardirali telefonično, zakaj da molče. Vsled tega so zaprosili večji mažarski listi, naj se napravijo potrebni koraki proti taki takim senzacijam in naj se občinstvo za zdaj zadovolji z uradnimi poročili.

* »Kje dom je moj?« »Frankfurterzeitung« piše: Nepričakovana posledica nastale vojne je radostno pozdravljeno pobratenje Čehov in Nemcev, ki so se že nedavno tega smrtno sovražili. Kot dokaz, da so ta bratska čustva iskrena, je smatrati pomenjenje stare narodne pesmi češke, ki so jo Nemci preložili iz češčine. Staro ljubovalno pesem »Kje dom je moj« pojo zdaj Nemci s Čehi pri praznovanju vojnih uspehov, kakor pojo Čehi nemško narodno himno. Češka narodna pesem je vzlic svoji nedolžni vsebini v zadnjih desetletjih veljala za nekako narodno bojno pesem. V zadnjih dneh pa se navadno skupno poje z nemško himno in obenem se gode velike manifestacije za cesarja Viljema in za Nemčijo. To je bil povod, da se je pesem na nemščino preložila.

Brzojavna poročila.

— Naše zmage na severu. Dunaj, 3. septembra. (Kor. urad.) Ko se je izvedelo v večernih urah za obseg zmag armad Aufenberga in Dankla, je velika množica pred voj-

nim ministrstvom prirejala patriotične manifestacije. Kjerkoli so se prikazali vojniki nemške posadke iz Skadra, so jim prirejali prisrčne ovacije.

Nemški cesar na bojišču.

Berolin, 4. septembra. (Kor. urad.) »Wolffov urad« piše: Ko se je bila velika bitka proti napadajočim desetim francoskim armadnim zborom, cesarja Viljema ni več v glavnem taborišču. Hitel je v fronto ter prenočil sredi svojih čet na bojnem polju. Oni dan sta se srečala, kakor poroča »Vossische Zeitung« s prestolonaslednikom pri Sorbehu med nepopisno radostjo čet. Vlada je obiskal kraljevski grenadirski polk št. 7, čegar poveljnik je princ Oskar Pruski. Ginljivo je bilo, ko je cesar ob svitu večernega solca med grmenjem topov v smeri iz Verduna navoril grenadirje, ki so odgovarjali s hura in narodno himno.

Francoska vlada v Bordeauxu.

Pariz, (preko Rima), 4. septembra. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča iz Bordeauxa: Posebni vlak s Poincareem in ministri je dospel opoldne sem. Poincaré se je nastanil v prefekturi. Služba vojne in notranjega ministrstva je že urejena.

Pariz, (preko Rima), 4. septembra. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča iz Bordeauxa: Člani kabineta so se sestali v poslopiju municipalitete pod predsedstvom Vivianija k ministrskemu svetu. Vojni minister je poročal o položaju. Nato so se bavili ministri s celo vrsto vprašanj, zlasti z vprašanjem preskrbljevanja z živilom.

Angleška poročila. — Angleške izgube.

Amsterdam, 3. septembra. (Kor. urad.) »Telegraaf« poroča iz Londona z dne 2. t. m. sledeče: Vsakdo počasi uvideva, da se Nemci bližajo Parizu. Vendar je javnost prepričana, da vojna z obleganjem Pariza ne bo končana, ter domnevajo, da je treba vojno kolikor mogoče zavleči, da končno vendar zmagajo. »Nieuwe Rotterdamse Courant« piše: Dosedanji angleški zaznamki izgub pri našajo kot mrtve, pogrešane in ranjene 188 častnikov in 4939 mož.

Grška mobilizira.

Carigrad, 3. septembra. (Kor. urad.) Grški generalni konzulat je dal nabiti poziv, s katerim se kliče 10 rezervnih letnikov grške mornarice k manevrom.

Ranjeni Srbi.

Solun, 2. septembra. (Kor. urad.) Veliko število ranjenih Srbov je dospelo v Skoplje. Bolnišnice so prenapolnjene. Zdravnikov manjka.

Denarne pošiljke za moštvo.

Dunaj, 3. septembra. (Kor. urad.) Na vojno ministrstvo je dospela vest, da je bilo v zadnjem času pri državnih poštah oddanih nepričakovano mnogo denarnih pošiljatev na moštvo, ki se nahaja na bojišču. S kompetentne strani se zahtuje, da je moštvo armade na bojišču izborna preskrbljeno s hrano in da dobiva redno plačo in vojno doklado. Dejstvo je, da ima moštvo dovolj denarja, tako, da ga nekateri pošiljajo celo domov. Nikakor ni potreba, da se moštvo pošilja denar.

Menično pristojbino postopanje.

Dunaj, 4. septembra. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung« priobčuje cesarjevo naredbo glede pristojbinskega postopanja z menicami v slučaju odložitve plačanja vsled postavnega odloga ali višje sile.

Nemška posadka iz Skadra.

Dunaj, 4. septembra. (Kor. urad.) Včeraj je priredil vojni minister Kroatini častnikom nemške posadke v Skadru banket, katerega so se udeležili ministri Stürgkh, Berchtold, Georgi in Burian ter nemški veleposlanik.

Nemški oddelek iz Skadra.

Dunaj, 3. septembra. (Kor. urad.) Cesar je sprejel dopoldne častnike nemške posadke v Skadru pod vodstvom majorja Schneiderja v privatni avdijenci.

Vstaši v Valoni.

Rim, 3. septembra. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča iz Valone z dne 2. t. m.: Na vladni palači plapolala rdeče-črna zastava, na orožniški vojašnici, kjer se nahajala poveljstvo vstašev, pa turška zastava. Voditelji vstašev so zagotovili, da bodo vzdržali red v mestu.

Odpotovanje kneza Wieda.

Rim, 3. septembra. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča iz Drača: Knez Wied bo jutri zjutraj ob 8. uri odpotoval na italijanski vojni ladji »Misurata« v Benetke.

Novi papež.

Rim, 3. septembra. (Kor. urad.) tri črti na 12. dopoldne se je pokazal novi papež Benedikt XVI. na balkonu v notranjosti cerkve sv. Petra. Balustrada balkona je bila pregrnjena s preprogo iz rdečega bar-

žuma z zlatimi obšitki. Ko je naznanil prihod papeževih dvornikov, da se papež bliža, je začelo občinstvo navdušeno klicati pozdrave novemu poglavarju cerkve. Papež se je pokazal v papeškem ornatu. Po običajnih ceremonijah je podelil papež klečečim vernikom apostolski blagoslov, nakar se je vrnil v svoje apartamente.

Rim, 3. septembra. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: Kardinal della Chiesa je bil izvoljen za papeža.

Rim, 3. septembra. (Kor. urad.) »Osservatore Romano« proglašja informacije raznih listov o dogodkih v konklavu kot navadno izmišljotino. Tudi vest o nezgodi kardinala Vanutellija ni resnična.

Rim, 3. septembra. (Kor. urad.) Za papeža izvoljeni kardinal della Chiesa si je nadel ime »Benedikt XVI.«

Rim, 3. septembra. (Kor. urad.) »Corriere d'Italia« poudarja, da se je v trenutku, ko se je pojavil na balkonu Vatikana kardinalni komornik, da naznani izid volitev, zaslišalo v splošni tišini poveljevanje italijanskih častnikov, ki so izkazali novemu papežu prvo čast.

Rim, 3. septembra. (Kor. urad.) »Giornale d'Italia« poroča, da so v Vatikanu že pred včerajšnjim dopoldanskim skrutinijem vedeli, da se je večina kardinalov zedinila na della Chiesa. Ko so se prebrale prve glasovnice, je vladala tišina. Večina za della Chiesa pa se je kmalu pokazala. Posebno pozorni so postali kardinali, ko je bilo za dela Chiesa zbranih že 30 glasov. Sledilo je še 5 glasov za della Chiesa in še šesta, potem se dve glasovnici nista glasili na njegovo ime. Med kardinali je bilo slišati mrmranje. Če bi dobil della Chiesa izmed 57 glasov 38 glasov, bi to še ne zadostovalo, ker bi bilo pri 2 do 3 kandidatih mogoče, da bi bil dal kateri glas samemu sebi in bi se ta glas ne štel. Ko je bilo za della Chiesa zbranih 39 glasov, je bilo jasno, da je izvoljen. Ostale glasovnice so bile hitro prebrane. Arhitekt Schneider je spustil v tem trenutku baldahine nad kardinali razen nad novim papežem, ki je sedel na svojem sedežu globoko zamišljen, s povešenimi očmi, le s težavo se premagujoč.

Rim, 3. septembra. (Kor. urad.) »Tribuna« piše, da je sveti koleg izvolil papeža, ki daje vsled svoje diplomatične izkušenosti in škofovske prakse vse garancije za to, da bo v teh težkih časih, ki čakajo cerkev kot svoji nalogi. Ob enem je sveti koleg jasno izrazil svojo voljo izpremeniti vse smeri pontifikata papeža Pija X. Kardinal Joahim della Chiesa je torej izvoljen za papeža in se imenuje Benedikt XVI. Svojo karijero je začel prav za prav s tem, da si je pridobil posebno kampanjo šele pred meseci umrlega kardinala Rampolla. Ta ga je vzel seboj v Madrid kot tajnika pri nuncijaturi in z njim se je vrnil l. 1887. zopet v Rim, kjer je služboval pri papeževem državnem tajništvu, to je pri političnem oddelku. L. 1900 je postal desna roka drž. tajnika.

Drobnege telesa, a ostrega uma se je mladi prelat že tedaj bistveno razlikoval od drugih rimskih prelato. Bil je hladen in oster in znal ljudi držati od sebe. Izza zlatih naočnikov je njegov pogled prodirajoče motril vsako osebo, ki je prišla z njim v dotiko. Bil je kardinalu Rampollu zanesljiv, natančen in dalekoviden sodrudenik. Usoda, ki je kardinalu Rampollu zabrañila, zasesti papežev prestol ni prerušila karijere Rampollovega prvega sodrudenika.

Ceprav je postal Pij X. papež in se je kardinal Rampolla moral umakniti kardinalu Merry del Val, vendar je ostal monsignor della Chiesa na svojem mestu. Znano je bilo, da vlada med Pijem X. in kardinalom Merry del Valom na eni strani in monsignorom della Chiesa na drugi strani nasprotje, a della Chiesa se ni dal izpodrinuti, dokler se ni povzpela na višje mesto. Morda sta se ga Pij X. in kardinal Merry del Val iznebivala s tem, da sta ga poslala v Bologno za nadškofa. Po stari tradiciji, je nadškof v Bologni vedno kardinal in Bolognci so tudi zelo silili, naj to postane njih nadškof, a dosežki so to šele čez dolgo časa. Šele letos se Pij X. 14. maja imenoval nadškofa della Chiesa za kardinala in to vzlic ostremu odporu kardinala Merry del Val, a sedaj je della Chiesa — papež.

Pomožni delavec

so takej sprejme v avtomobilni garaži. L. Nörman, tovarna voz Peter Keršič v Ljubljani.

Darila „Rdečemu križu“.

Za »Rdeči križ«: Dr. Franc Perne, profesor in katehet I. drž. gimn. za časa vojne, od 1. septembra t. l. počenši 20% svoje plače v korist ranjenim vojakom; torej pro sept. 24 K 20 v; učiteljsko oseboje I. drž. gimn. za časa vojne 1% plače in sicer polovico za »Rdeči križ« in polovico za družine, torej pro sept. 24 K 20 v; učiteljsko oseboje učiteljskega za časa vojne 1/2% plače za »Rdeči križ«, torej pro sept. 41 K 17 v; »I. D.«, oče in sin, Strelška ulica 7, po 10 K za »Rdeči križ« in za družine; gđ. Cecilija Tennbaum 3 K; gđ. Cirila Pleško 2 K; Koprivec Anton, oficijal 1 K; županstvo Račna, po kranjski deželni blagajnici, zbirko 68 K 40 v.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 1. septembra: Fran Dolinšek, sin železniškega sprevodnika, 11 mesecev, Trnovska ulica 4. — Henrik Spillauer, prisiljenec, 20 let, Miklošičeva cesta 11. (Jetnišnica). — Fran Žnidar, rejnec, 17 dni, Poljanska cesta 52.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

sept.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3.	2. pop.	740.6	23.3	sr. vzhvzh	pol. oblač.
9. zv.	740.3	16.0	sl. szah.		jasno
4.	7. zj.	739.4	12.3	sl. vzh.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 17.1°, norm. 16.6°. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Izjava.

Anton Zupan, bivši tovarnar za suknjo pri Radovljici, pozneje agent tu pri Töniesu, Lehnerju, Tavčerju itd. že davno več ne deluje zame glede prodaje veleprima češkega premoga in briketov, in da tudi nisem več plačnik njegovih dolgov, popravljanja obklet itd., če tudi zoper mojo voljo nosi s seboj še nekaj mojih tiskovin. Veleprima češki premog in briketi se dobe po originalnih cenah edino le pri meni, prodajna pisarna J. Paulin v Ljubljani, Nova ulica 3. 3134

Novi, Morako kopališče, klimatično letališče, hrvatsko Primorje.

Dno morskopolje naplavljeno s čistim peskom, morje plitko in čisto, moderno urejena solna in zračna kopališča, solna kopališča na pečinah, hladovita obalna pot, perivoj, kopališčna glasba, zabave, lepa okolica za izlete, dobre restavracije, 500 urejenih sob v hotelih in vilah. Brez prahu, brez meglice in brez moskitov. Prospekte in navodila daje

Ljčilišno povjerenstvo.

Uradnikom

aktivnim vseh kategorij 249

profesorjem in učiteljem

katerih neobremenjena služnina znaša najmanj K 2300— na leto, dalje

penzionistom

ki imajo vsa jK 1400— pokojnine, dovoljuje

posojila,

na podlagi življenjskega zavarovanja, prot zaznambi na služnino, oziroma pokojnino za prvim mestu in proti primernemu poštvo pod najugodnejšimi pogoji na 5—30 letno amortizacijsko dobo

„SLAVIJA“

zajemno zavarovalna banka v Pragi. Po-drobna pojasnila daje brezplačno „Glasnik zastop banke „Slavija“ v Ljubljani“

Stavbeno podjetje:

Prevzamem javne in zasebne stavbe, železobetonske mostove, trope itd. — Popravila izvršujem po najnižjih cenah. Izdelujem načrte in dajem strokovna navodila.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. BATJEL

Gerica, Steina ulica št. 2-4. Prodaja na obroke. Ceniki franko

Stanovanja

z 1 ali 3, pa tudi več sobami in s pritliklinami za letno najemnino od 150 K dalje, v Učmstu, Solo, Poljska ulica 20, zraven novozgrajene šole so oddane.

Poizvedbe Solo, Poljska ulica št. 20 ali pa v odgovorni pisarni Ljubljana, Stari trg 30. 3160

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1883.

Izredno nizke cene!

C. kr. avstrijske državne železnice.

VOZNI RED

Izveleček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju tukajšnjega ravnateljstva spodaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnem poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez prisilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pulj, morajo imeti legitimacijo od 1. kr. poveljstva vojne luke v Pulju.

ODHOD iz Ljubljane glavnih kolodvor, samo osebni vlaki:

6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.

8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straže-Toplice), Bujbarci.

11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12-52 popoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straže-Toplice), Bujbarci.

9-01 ponoči v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Bujbarci.

10-01 ponoči v Kranj, Jesenice, Trbiž.

PRIBOJ v Ljubljano glavnih kolodvor, osebni vlaki:

7-35 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržiča).

8-56 dopoldne iz Novega mesta, Trebnja (St. Janža), Grosuplja (Kočevja).

11-16 dopoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja

2-35 popoldne iz Bujbarcev, Novega mesta (Straže-Toplice), Trebnja, Grosuplja

8-22 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja, (Tržiča).

9-23 ponoči iz Novega mesta, (Straže-Toplice), Trebnja (St. Janža), Grosuplja (Kočevja).

Kamniška železnica.

ODHOD z državnega kolodvora v Kamnik z mešanji vlaki

11-40 dopoldne in ob 7-15 zvečer.

PRIBOJ iz Kamnika v Ljubljano ob 6-42 zjutraj in ob 2-41 popoldne.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Proti

nalezjenju

se moramo sedaj varovati tembolj, ker sedaj nalezljive bolezni na pr. škrlatinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite

povsod, kjer se pojavijo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo imeti pri vsaki hiši. Najpriljubljenejše razkužilo sedanjosti je nesporno

LYSOFORM

ki se brez vonja, nestrupen in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji po 80 v. Učinek Lysoforma je točen in zanesljiv, zato ga zdravniki priporočajo za razkuževanje pri bolniški postelji, za izmivanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoformovo milo

je voljno toaletno milo, ki obsega 1% Lysoforma in učinkuje antiseptično in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo. Dela kožo mehko in voljno. Rabili boste zato zanaprej to izvrstno milo, samo navidež drago, v rabi pa jako varčno, ker milo dolgo traja.

Komad stane 1 kruno.

Lysoform s poprovo meto

je močno antiseptična ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duh iz ust ter zobe beli in konservira. Tudi pri katarjih v vratu, kašlju in nahodu ga po zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarcu vode. Originalna steklenica stane 1 kruno 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom »Zdravje in desinfekcija« polje na željo. gratis in franko kemik HUBMANN, Dunaj. XX., Petraschgasse 4.

Parketna tovarna:

Velika zaloga hrastovih in bukovih deščic, katere dobavim z ali brez polaganja; prevzamem tudi popravila in polagam deščice na stara že obstoječa tla.

Strojno mizarstvo:

Izdelujem vsa stavbeno-mizarstvo tičoča se dela, pohištvo le proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila točno, povoljno in po nizkih cenah.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Velika izbira:

Solidna postrežba!

C. kr. prlv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

Ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 456 milijonov kron.

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca avgusta 1914	od januarja 1914
Vložilo se je ponudb	782	14175
za zavarovano vsoto	K 8,811.379.83	K 121,567.426.95
zgotovljenih polic je bilo	724	12023
za zavarovano vsoto	K 7,233.947.24	K 102,641.237.80
naznanjene škode znašajo	K 1,103.318.15	K 8,332.569.14

Nobena družina brez aparata

„Gramola“

Prvovrsten samoigralni godbeni stroj z nedoseg. reprodukcijo.

Zahtevajte takoj cenik.

A. RASBERGER, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

Edina tovarniška zaloga pristnih gramofonov in umetniških gramofonskih plošč na Kranjskem.

Kolosalna izber!

Lastna delavnica za popravo vseh vrst gramofonov in drugih godbenih strojev, če so isti bili pri meni kupljeni ali ne.

Zastopnik avstr. gramofonske družbe na Dunaju l. t. d.

Ceniki zastopj in franko.

3513

Št. 786/Mob.

3151

Razglas.

Glasom obvestila osrednjega odbora Vincencijevega društva v Ljubljani z dne 21. avgusta 1914 je društvo sv. Vincencija Pavlanskega za ubožno prekrbo in mladinsko varstvo na Kranjskem sklenilo, z ozirom na razmere, ki so nastale vsled vojne, otvoriti v Ljubljani in v okolici

več dnevnih zavetišč

kjer bo dobivala šolska mladina obojega spola, ki je vsled mobilizacije izgubila svoje očete in vzgojitelje, siguren dom, primerno duševno in telesno delo, in tudi potrebno hrano (opoldne in popoldne).

Namen teh zavetišč obstoji pred vsem v tem, da se prepreči v delavskih krogih podivjanje in posurovanje otrok, kar bi se temlože zgodilo in razširilo, čimdalje bi trajala vojna in čimmanj bi bilo upanja, da se jeseni z rednim šolskim poukom ne bi moglo pričeti.

Za sedaj se bodo v Ljubljani in okolici otvorila naslednja zavetišča:

1. v »Marijanišču« (Poljanska cesta) za dečke;
2. v Rokodelskem domu (Komenskega ulica) za dečke;
3. v Uršulinskem samostanu za deklice;
4. v Lichtenthurničini sirotišnici za deklice;
5. v Šiški (hiša Vincencijeve konference poleg državnega kolodvora za dečke in deklice;
6. v Mostah (novo šolsko poslopje, ev. društvena hiša) za dečke in deklice;
7. na Viču (društvena hiša in šolsko poslopje) za dečke in deklice.

Po potrebi se otvore takšna zavetišča tudi še drugod, kakor hitro bodo primerni prostori na razpolago.

Pri vodstvu teh zavetišč in pa pri nadzorstvu ondi nastanjene šolske mladine bo sodelovalo redovno in posvetno učno osebje.

V zavetišču se bodo sprejemali otroci od 6—14 let; v slučaju potrebe se bodo napravili tudi posebni oddelki za otroke izpod 6 let.

Dnevni prispevek za posameznega otroka se je določil na 20 vinarjev na dan. Vendar se bodo otroci takšnih staršev, ki so brez denarnih sredstev in ki prispevka ne vzmorejo, sprejemali tudi brezplačno.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 31. avgusta 1914.

Tesarstvo:

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: strešne stole, trope, verande, barake odre i. t. d. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Parna žaga:

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po železnici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru iz državnega kolodvora.

Ustanovljeno l. 1900.

U. Scagnetti, Ljubljana.
Tehnična pisarna: za skladiščem državnega kolodvora.

Telefon števil. 299.